

LI 75 NOVEMBRE 2006

Estats Units: punt d'inflexió a la política

La fi de l'era republicana

Alan Maas, analitza en el següent article si darrere de l'esfondrament de l'imponent Partit Republicà, els demòcrates representen una alternativa real a la política de Bush. Reproduït del Socialist Worker Online, publicació de l'Internacional Socialist Organization.

"Permetin-me expressar-ho així", comentava un orgullós Georges Bush en una roda de premsa dos dies després de la seva reelecció el 2004. "He guanyat un capital en aquesta campanya, un capital polític i ara el gastaré" Dos anys més tard, la guardiola política de Bush està buida, "el benaurat capital" -en paraules de Paul Weyrich, membre del partit conservador afí al president- "a només una setmana de les eleccions és zero".

Durant la nit electoral, la diferència de 30 escons republicans respecte els demòcrates que hi havia va girar 180 graus, així que en va sortir el mateix marge però, aquesta vegada, a favor dels demòcrates, i com vam publicar al Socialist Worker, l'esperança dels demòcrates per guanyar la majoria també al Senat només depenia del resultat que aconseguissin a Virgínia i Montana.

Aquestes eleccions són la constatació de la fi de la "Revolució Republicana" que va començar amb l'absorció del Congrés per part dels republicans el 1994 i que ha anat acompanyant l'administració Bush, especialment per la seva política de "guerra contra el terror" que va aconseguir l'11 de setembre. Els republicans han estat aixafats pel pes de la seva pròpia arrogància, corrupció i crueltat.

En les últimes setmanes de campanya, la popularitat de Bush dins del seu propi partit havia baixat tant, que els candidats republicans declinaven les invitacions de la Casa Blanca d'aparèixer al costat del president en els actes preelectorals.

Un dels dies més importants de campanya, Bush va viatjar a Florida per participar en un míting i aconseguir vots per la candidata republicana al Senat K.Harris, cosa que li va suposar ser literalment abatuda ja que en les enquestes de l'endemà havia perdut el 20% dels vots. Per això, el candidat republicà a governador va rebutjar l'ocasió de fotografiar-se al costat del Comandant en Cap, i en comptes d'això va preferir acompanyar-se del senador John MacCain. Crist la va encertar; les eleccions eren un referèndum sobre el president Bush, i Bush perdia.

Fins i tot comentaristes polítics conservadors reconeixen que la política dels EUA es troba en un punt d'inflexió, "és clar que aquestes eleccions marcaran el final del domini dels conservadors", va escriure el columnista del New York Times, David Brooks, setmanes abans de les eleccions "aquestes eleccions marquen l'inici d'un nou període, no seran només una coma en la història política de la nació".

Fa dos anys, quan els republicans van abatre John Kerry i el Partit Demòcrata, els analistes polítics tan de dretes com d'esquerres, comentaven el gir conservador del que s'anomena "l'Amèrica roja". L'obsessió va ser el vot útil, amb una preocupació principal que va ser vagament definida com pels "valors morals".

I la veritat és que Bush va millorar els seus resultats en general, inclosos els estats amb vot demòcrata més sòlid com Nova York, New Jersey i Illinois, i també entre les bases demòcrates com els llatins i els sindicalistes. L'explicació real de la victòria de Bush no és que l'Amèrica comuna, la gent normal, abraçés sobtadament el programa de la dreta, el que va passar realment és que Kerry i els demòcrates no van ser capaços de proporcionar a la gent alguna cosa per poder votar.

El programa republicà seguia essent profundament impopular, tal com reflecteix el fet que la popularitat de Bush va començar a caure des de l'endemà mateix de la seva reelecció i que aquest declivi ha continuat sense ni tan sols interrupcions des d'aleshores. El projecte més benvolgut de Bush per gastar el "capital polític" bestial, la privatització de la seguretat social, va fracassar abans que arribés com a proposta al Congrés.

Mentrestant, l'eix central de la política nord-americana, "la guerra contra el terror" i l'ocupació de l'Iraq, ha sacsejat l'administració Bush de crisi en crisi. El sentiment anti-guerra majoritari no ha deixat de créixer durant l'últim any i ha començat a trobar reflex en el sistema polític bipartidista pro-guerra, i tant Demòcrates com Republicans s'han vist obligats per la pressió popular a començar a discutir propostes per una "sortida estratègica". En contra del que els assessors de la Casa Blanca creien -que podrien jugar una vegada més amb èxit la carta de la "seguretat nacional" en aquestes eleccions- fins i tot Bush va haver d'abandonar el seu mantra preferit.

Al mateix temps, la retòrica republicana sobre els "valors familiars" que li va procurar molts vots per al Congrés en les eleccions de 1994, ha quedat com un frau després dels successius escàndols i corrupcions de l'últim període, culminant el cicle amb l'escàndol del congressista republicà Mark Foley. Els castos republicans no s'han cansat de predicar que totes les informacions que anaven apareixent contra les seves figures capdavanteres, no eren res més que mentides. Per no parlar de la figura més representativa dels bons costums i la correcta moral religiosa, l'antic director de la Christian Coalition, Ralph Redd, que s'ha revelat com el "gola profunda" de la corrupció, tant en la seva pròpia organització com donant cobertura als altres.

La crisi dels republicans està ajudant a demostrar que "l'Amèrica roja" rendida al programa de Bush era un mite, que sota el discurs de la por per aconseguir vots, no hi ha res més que un programa profundament impopular.

Un altre aspecte de les eleccions que ha desconcertat els experts polítics, ha estat el fet que els republicans no han estat capaços de transmetre confiança sobre una economia que, no obstant això, sobre el paper semblava relativament forta, almenys en comparació amb les dues últimes eleccions.

No obstant això, el que és obvi és que ningú fora dels ambients de la ben pagada expertocràcia, creu en la recuperada economia americana com a resultat directe de les polítiques de l'administració Bush, que ha aplicat enormes retallades d'impostos per a les súper fortunes americanes. Com ha escrit Lance Selfa a la Internacional Socialist Review, "La percepció clara de la gent és que Bush ha estat un president per als rics, que ha incrementat la precarietat en la vida dels treballadors reforçat pel consens neoliberal bipartidista, cosa que ha contribuït definitivament al descrèdit del sacrosant sistema neoliberal americà".

Fins i tot en els temes socials, se suposa que crucialment atractius en qualsevol programa d'un candidat guanyador, hi ha una distància entre la hipotètica "Amèrica roja" i la consciència de la majoria de la gent. Amb l'única excepció d'un lleuger biaix a la dreta en les actituds sobre l'avortament des de 1990, les enquestes d'opinió han demostrat que una majoria de treballadors de raça blanca -suposats habitants del "Bush country"- són més sensibles ara als temes socials que fa vint anys.

L'èxits republicans en remenar els valors tradicionals per temes clau -per exemple, la històrica discussió sobre el matrimoni homosexual- ha tornat a tenir èxit perquè sobre aquest tema hi ha acord amb els Demòcrates, que han perdut l'oportunitat de defensar una causa que connecta amb la creixent acceptació de la societat americana cap a gais i lesbianes. En realitat, el programa actual de la Dreta Cristiana pretén imposar "el fet com motiu d'excomunió per als americans que celebrin un matrimoni homosexual", destaca Selfa.

Davant de l'evident insatisfacció que hi ha amb la dreta, sorprèn que els Republicans hagin fet la seva tan lliurement, sense retallades.

La raó fonamental del seu èxit ha estat el fet que l'altre gran partit de l'escena política nord-americana, els Demòcrates, estan més d'acord amb els republicans que en contra seu. Com a resultat d'això, mentre la consciència de la majoria del poble ha anat girant ideològicament cap a l'esquerra en la majoria de temes, el principal partit de l'oposició s'inclina més i més cap a la dreta.

Un exemple obvi és la immigració. La primavera passada hi va haver les manifestacions més multitudinàries en la història dels EUA contra la legislació conservadora que pretenia criminalitzar 12 de milions d'immigrants indocumentats que avui viuen al país. No obstant això, el partit Demòcrata no es va fer ressò d'aquest clam en defensa d'un dret democràtic bàsic.

A Washington, el debat sobre immigració es va reduir, per als conservadors, a una qüestió sobre racisme, i per l'esquerra, a advocar per la creació d'un programa de reformes molt restringit i amb què només una minoria d'immigrants complia els requisits.

Propostes que fa una dècada s'haguessin considerat d'ex-trema dreta-com la construcció d'un mur a la frontera entre Mèxic i els EUA- ara han estat acceptades a Washington sense problemes per totes dues parts.

Aquest resultat no és només culpa de la capacitat d'estirar dels Republicans, també té a veure amb el suport dels Demòcrates. Lluny de presentar una alternativa a les polítiques republicanes, els Demòcrates han donat suport a les propostes conservadores com un mirall i se n'han diferenciat només en detalls.

A l'Iraq, els Demòcrates van criticar les tàctiques de l'administració Bush, però les seves propostes -quan s'animaven a llançar-ne alguna- es referien a com mantenir l'ocupació, no pas a la retirada.

Igualment, quan l'administració Bush buscava cobertura legislativa per legitimar les seves pràctiques de tortura i detenció indefinida als detinguts, els Demòcrates no es van ni queixar. Va haver-hi una oposició tan feble al Senat, que la realitat és que va acabar capitulant.

Però el que ha aguditzat la crisi interna dels Republicans han estat les baralles entre lladres. Per exemple, el President del Congrés, Dick Armey, ha estat denunciat pels autoanomenats dirigents cristians com un "abusanens" i "un macar-ra", que "pretén imposar la seva particular visió de la virtut als altres" i el fan responsable de la derrota electoral republicana. La resposta de la Dreta Cristiana? "Si no fos perquè Ohio va arreglar el resultat, John Kerry seria president" -va dir el reverend Richard Land a la convenció dels baptistes del Sud- "Així Dick, que calla".

Pels partidaris de la pau i de la justícia, veure els Republicans destrossats significa una dolça esperança. La fi de l'hegemonia republicana representa l'obertura de possibilitats de canvi. Però ningú no hauria de dipositar les seves il·lusions en els Demòcrates com a alternativa per al canvi. Ells han dedicat els seus esforços, tant com els Republicans, a la defensa dels interessos imperialistes dels EUA, a l'expansió del seu poder, reprimint qualsevol avanç a l'interior del país pel que fa a drets democràtics i justícia social. Només mitjançant la mobilització social i política es podrà pressionar per fer caure les polítiques conservadores de Washington.

Alan Maas. Socialist Worker (ISO)

LI **Lluita Internacionalista**

luchaint@telefonica.net <http://www.li-litci.com>

Secció simpatitzant de la Liga Internacional de Trabajadores LIT- IV^a internacional